

УДК 338.054.23

Андрєєв А. О., аспірант
ДННУ «Академія фінансового управління», м. Київ, Україна
Барський О. В., незалежний експерт

ТЕХНОЛОГІЇ SMART-АУДИТУ ПОТРЕБ УКРАЇНИ У ВІДНОВЛЕННІ ТА ВІДБУДОВІ

Війна в Україні є найбільшим військовим конфліктом в Європі з часів Другої світової. Без применшень тяжких наслідків та втрат від інших великих військових конфліктів повоєнного часу (В'єтнам, 1955–1970, Ірак, 2003–2011, Сирія, 2011 по наш час), слід зазначити, що масштаби дій, залучених ресурсів і сил, і як наслідок, масштаби завданої економічної шкоди сьогодишньої війни є найбільшими. Це ставить низку задач в різних сферах, в тому числі і у питаннях аудиту потреб у відновленні та відбудові.

Вирішення нових задач, масштаб яких важко порівняти з попередніми, потребує нових підходів. Сучасний світ є консистенцією технологій та великого об'єму даних, що експоненціально зростає. І вплив цього ми бачимо як в зміні доктрини введення війни – зростання ролі дронів, зменшення долі танків та броньованої техніки, так і в інших напрямках. Проте ці зміни лише мають настати у сфері аудиту. І відповіддю на цей виклик повинен бути SMART-аудит, що відповідатиме сучасному світу [1]. Термін «SMART-аудит» відноситься до використання передових технологій та інтелектуальних методів для ефективного збору, обробки та аналізу даних у рамках аудиторської діяльності. Він інтегрує принципи SMART (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound), які допомагають зробити аудиторські процеси більш цілеспрямованими та ефективними.

Цьому питанню світова наукова спільнота приділяє активну увагу останні 15 років. Слід зазначити, що існує низка бар'єрів до повноцінного переходу

аудиту до свого наступного етапу розвитку, серед яких в першу чергу слід відзначити узгодження стандартів та правил аудиту з використанням аналізу даних [2] та необхідність еволюційного розвитку наявної методології або розробка кардинально нової [3–4]. Українська наукова спільнота також не залишається осторонь даного питання. Велику увагу використанню штучного інтелекту в аудиті приділяє С. В. Івахненко, що може значно підвищити ефективність, точність аудиту, автоматизувати рутинні задачі та покращити можливості виявлення шахрайських дій [5].

Технології SMART-аудиту в контексті відновлення та відбудови України охоплюють використання інтелектуальних інструментів та систем для ефективного аналізу потреб країни у різних секторах. Ось декілька ключових аспектів та переваг таких технологій:

збір та аналіз даних: SMART-аудит дозволяє збирати великі обсяги даних з різноманітних джерел, включаючи сенсори, дрони, супутникові знімки тощо. Ці дані можуть бути використані для оцінки збитків, потреб у відновленні інфраструктури, житла, сільськогосподарських угідь тощо;

реальний час: Технології дозволяють проводити моніторинг і аудит у режимі реального часу, що є критично важливим для швидкого реагування на зміни в ситуації та оптимізацію ресурсів;

прозорість і залучення громад: Системи SMART-аудиту можуть сприяти збільшенню прозорості використання ресурсів та фінансів, а також залучати місцеві громади до процесу відновлення через інтерактивні платформи та мобільні додатки;

автоматизація та ШІ: Використання штучного інтелекту може допомогти в автоматизації процесу аналізу даних, виділенні ключових трендів та прогнозуванні майбутніх потреб, що дозволяє приймати більш обґрунтовані рішення;

інтеграція з іншими системами: SMART-аудит може бути інтегрований з іншими управлінськими та планувальними системами для створення єдиної ефективної системи управління відновленням.

Застосування таких технологій може значно підвищити ефективність відновлювальних робіт, мінімізувати втрати та сприяти сталому розвитку в постконфліктний період. Проте для повноцінного їх залучення потрібно проведення низки змін в діючому законодавчому полі, створення data-інфраструктури, покращення систем захисту даних та інше.

Література

1. European Court of Auditors. Smart Audit: the digital transformation of audit. 2020. URL: <https://medium.com/ecajournal/smart-audit-the-digital-transformation-of-audit-b283e1653bd4>.
2. EY. *How big data and analytics are transforming the audit*. 2015. URL: https://www.ey.com/en_es/assurance/how-big-data-and-analytics-are-transforming-the-audit.
3. Coffey S. *The future of audit: Looking ahead in a time of rapid change*. 2018. URL: <https://www.accountingtoday.com/opinion/the-future-of-audit-looking-ahead-in-a-time-of-rapid-change>.
4. Knir M., Petruha S., Kryvoruchko Y. *Accountability theory and its implication in public finance*. Наукові праці НДФІ. 2019. № 4. С. 47–58. DOI: <https://doi.org/10.33763/npndfi2019.04.047>.
5. Івахненко С. В. *Застосування штучного інтелекту в аудиті*. Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. 2023. Вип. 8(1). С. 54–60. DOI: <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2023.8.1.54-60>.